

Юридически факултет
Катедра: Правни науки
Професионално направление: Право
Специалност: Право
Образователно-квалификационна степен: Магистър

ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

1. Наименование на курса: **Римско частно право**

2. Код на курса: LAW 2042

3. Вид на курса: задължителен

4. Ниво: магистър

5. Година на изучаване: I

6. Семестър: I и II

7. Брой кредити: 6

8. Име на лектора: проф. д-р Мария Костова Илиева

9. Резултати от обучението за дисциплината – усвоени знания, умения, компетенции (цели):
Представянето на основни знания в дисциплината Римско частно право цели запознаване на студентите с онези базисни дадености, върху които се е изграждало правознанието през цялото му многовековно развитие до днес. Постигането на разбиране за римскоправните институти и основни правни принципи спомага за разбирането и на съвременните правни ситуации, за решаването на които все още се прилагат, установени още в римското право положения, като например принципът *ne bis in idem* в съдебните процедури. Снабдени с тези знания студентите могат да ги прилагат в анализиране и оценяване на правни фигури, изучавани в по-горните курсове на обучението си.

10. Начин на преподаване: директно.

11. Предварителни изисквания: С оглед по-лесното и адекватно усвояване на материята, преподавана в курса по Римско частно право, е необходимо студентите да са изучавали предварително или паралелно да изучават дисциплината Латински език за юристи. По този начин те ще получат знания за латинската правна терминология, която се използва както при изучаването на дисциплината Римско частно право, така и при изучаването на съвременните правни дисциплини. Те трябва да разбират значението на термини като потестативно право, мораторна отговорност, ревандикация, делинквентна личност и т.н.

12. Съдържание на курса (анотация): Целта на курса е да запознае студентите със системата на правото в древния Рим и по-конкретно с римското частно право – основа на модерната юриспруденция. Лекционният курс започва с исторически преглед и периодизация в развитието на римското право. Разглеждат се важните правни институти, техният произход и развитие, което включва периода от средата на V в., т.е. от времето на създаването на първите римски закони на 12-те таблици до VI в. вкл., когато при император Юстиниан е съставена компилацията *Corpus iuris civilis*. Акцентира се върху правното мислене на римските юристи. Представянето на съдържанието и особеностите на отделните правни фигури е направено според съвременната систематизация на правото по дялове – лично и семейно право, вещно право, облигационно право, видове правонарушения, исково производство. Акцентът пада върху вещното и облигационното право, тъй като тази част най-вече е реципирана в съвременното право. Усвояват се и най-важните понятия – за собственост и владение, за сделка и видове договори, за зараждането и оформянето на гражданския процес. По време на курса има възможност да се разглеждат и казуси от вещното и облигационното римско право.

13. Библиография (препоръчителна или задължителна литература)

Задължителна литература:

Андреев, М., Римско частно право, С., 1975.

Чолов,Р.,Римското частно право, “Сиела”,С.,2000.

Монографии, студии и статии:

Новкиришка М. За гръцкия произход на римската емфитевза, в: сп. Съвременно право, 2000, кн.3.

Новкиришка М. Наемът на вектигален имот, в: сб. Юридически свят, 2000, кн.2.

Новкиришка М. Praesidium, кн. 1, С., 2008.

Танев К. Нетипичните синалагми. Генезис на правната регулация в Древния Рим от края на републиката и началото на Принципата. С., 2008.

Хаусманингер, Х. Римско вещно право – Casebook, Сиби, 2000.

Хаусманингер, Х. Римско облигационно право – Casebook, Сиби, 2002.

14. Планирани учебни дейности и методи на преподаване: лекции, подготвени за мултимедийно презентирание.

15. Методи и критерии на оценяване: Изпитна процедура: Писмен изпит под формата на тест след приключване на лекционния курс. Тестът съдържа три основни задачи. Първата задача представлява четири текста, на които трябва да се даде положителен или отрицателен отговор с “да” или “не”. Втората задача съдържа три текста, които изискват да се покаже усвояването и разбирането от студента на основните елементи, връзките и зависимостите на правните институти. Третата задача съдържа също три текста, които изискват от студента да покаже знание за най-важните определения в римското частно право. Всички текстове, които са включени в изпитния тест се предоставят предварително на студентите, за да могат да са наясно, в каква посока да задълбочат своята подготовка. През семестъра се правят нагледни и примерни тестове. Текстове са подбрани от най-важните теми и са достатъчно на брой, за да се съставят 15-20 изпитни варианти. Всеки студент има възможност да поиска справка и обяснения по изпълнението на своя тест и получената оценка.

16. Език на преподаване: български.

17. практика: не се предвижда.